

חוק הספריות הציבוריות

חוק הספריות הציבוריות 1975. התיקון לחוק מיולי 2007, מתפרסם בסוף החוק. התיקון לחוק אפשר תוספת תקציבית משמעותית: "נקבע כי השתתפות אוצר המדינה כאמור בסעיף 5(ב) תהיה בהדרגה כמפורט להלן: בשנת הכספים 2008 - בשיעור של 18% מסכום הבסיס; משנת הכספים 2009 ועד שנת הכספים 2013 - לכל הפחות בשיעורים שווים מדי שנה, באופן שעד שנת הכספים 2013 תושלם מלוא ההשתתפות." הסבר מפורט לתיקון החוק במצגת המצורפת. (נמצאת אצלי, איך להעביר אותה?) חוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975 הגדרות (תיקונים: התשס"ב, התשס"ז) 1. בחוק זה - "השר" - שר החינוך והתרבות; 2 "ספר" - ספר, כתב עת, עתון או דבר דפוס אחר, סרט, תקליט, וכן חומר גרפי, קולי או אור-קולי אחר, והכל בכל, צורה או טכנולוגיה שבהן הם נשמרים, מאוחזרים או מופצים ולרבות בכתב לעיוורים; "ספרייה ציבורית" - ספרייה שהיא פתוחה לכל והוקמה לפי סעיף 2 או הוכרה לפי סעיפים 2 או 3; "סרט" - בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמר, מאוחזר או מופץ לרבות קלטת וידאו; "עיתון" - כמשמעותו בסעיף 2 לפקודת העיתונות; "תקליט" - בכל צורה או טכנולוגיה שבהן הוא נשמר, מאוחזר או מופץ, לרבות קלטת או תקליטור. מטרה (תיקון התשס"ב) 1א. חוק זה בא להסדיר את פעילותן של הספריות הציבוריות לטובת הציבור, במטרה לקדם את החינוך והתרבות בישראל ולהבטיח שירותי ספרייה ציבורית, בזמינות ובאיכות סבירים, לצד אמצעים להבטחת מקורות המימון למימוש מטרה זו. ספרייה של רשות מקומית (תיקון התשס"ב) 2. (א) השר רשאי, לשם השגת מטרתו של חוק זה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים וכל רשות מקומית הנוגעת בדבר, להורות בצו, לרשות מקומית אחת או לרשויות מקומיות אחדות במשותף, להקים, להחזיק ולנהל ספרייה ציבורית בתחום שיפוטן. (ב) השר רשאי להכיר בספרייה קיימת של רשות מקומית כספרייה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה. ספרייה של ארגון ציבורי 3. (א) לפי בקשתו של ארגון ציבורי ובהתייעצות עם הרשות המקומית שבתחומה נמצאת ספרייה של הארגון, רשאי השר להכיר בספרייה כספרייה ציבורית, ומשעשה כן יחול עליה חוק זה, אולם לא ייפגע מעמדה המשפטי בשל כך. (ב) השר יקבע בתקנות, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, את המבחנים שלפיהם יחול על ספרייה כספרייה לפי סעיף זה, וכן את התנאים לביטול ההכרה, בין ביוזמת השר ובין לפי בקשת הארגון. (ג) השר רשאי, לאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, לקבוע בתקנות דרכי פעולתן של ספריות ציבוריות שהוכרו לפי סעיף זה, לרבות שיתוף בניהול ובאיגום האמצעים עם ספרייה של הרשות המקומית, וחלוקת תחומי פעולתן. שיתוף גופים אחרים 4. רשות מקומית רשאית לשתף מוסדות וגופים אחרים בהקמתה של ספרייה ציבורית, בתחזוקתה ובניהולה, אולם לא יהיה בכך כדי לגרוע מאחריותה של הרשות המקומית על פי חוק זה. שיעור השתתפות (תיקון התשס"ב) 5. (א) אחת לשלוש שנים יקבע השר, בכפוף להוראות פסקה (2), את העלות השנתית של הוצאות ההחזקה והניהול של ספרייה ציבורית (בחוק זה - העלות השנתית); 3(2) השר יקבע את העלות השנתית בהסכמת שר האוצר, ובהתייעצות עם שר הפנים, עם מרכז השלטון המקומי ועם ארגון המועצות האזוריות בישראל, לפי אמות מידה שיקבע כאמור בשים לב לתקנות לפי סעיף 9(5); (3) השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים להצמדת סכום העלות השנתית, וכן כללים בדבר הפחתת סכום העלות השנתית במקרים מיוחדים המצדיקים זאת. (ב) אוצר המדינה ישתתף [בהחזקה ובניהולה של ספרייה ציבורית, בשיעור שלא יעלה על 50% מהעלות השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (א)]. שר האוצר, בהתייעצות עם שר הפנים ועם הועדה המייעצת, ובאישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת, יקבע תנאים ואמות מידה לקביעת שיעור ההשתתפות של אוצר המדינה בהחזקה ובניהולה של ספרייה ציבורית, בין השאר בהתחשב במיקומה הגיאוגרפי של הספרייה; בסעיף זה, "הועדה המייעצת" - ועדה שהקים שר האוצר לענין חוק זה, שחברים בה: נציג שר האוצר והוא יהיה היושב ראש, נציג השר, נציג שר המשפטים, נציג שר הפנים, שלושה נציגי ציבור שבהם אחד שהמליץ עליו מרכז השלטון המקומי ושניים העוסקים בתחום הספרנות שהמליץ עליהם השר; חבר הועדה לא יקבל שכר בעד שירותיו במילוי תפקידו בוועדה. 4(ג) הרשות המקומית תשתתף בהחזקה ובניהולה של ספרייה ציבורית שבתחום שיפוטה, בשיעור שלא יפחת מ-50% מהעלות השנתית שנקבעה לפי סעיף קטן (א); היתה הספרייה מוחזקת ומנוהלת על ידי רשויות מקומיות אחדות במשותף, יראו, לענין סעיף זה, את כלל הרשויות המקומיות המשתתפות בהחזקה ובניהול של אותה ספרייה ציבורית כרשות מקומית אחת; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע כללים לחישוב שיעור השתתפותה של כל רשות מקומית כאמור. 5(ד) השר יקבע כל שנה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שמיעת דעתם של הרשויות המקומיות והארגונים הציבוריים הנוגעים בדבר, את שיעור

השתתפותו של אוצר המדינה בהקמתן ובפיתוחן של ספריות ציבוריות. (ה) סכום הבסיס והסכום הקובע יעודכנו לפי שיעור שינוי המדד במועדים שיקבע השר בתקנות, בהסכמת שר האוצר. 6 (ו) בסעיף זה - 6 "המדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה: "סכום הבסיס" - הסכום הכולל של השתתפות אוצר המדינה והרשויות המקומיות בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשנת 2006; "הסכום הקובע" - סכום ההשתתפות בפועל של רשות מקומית בהחזקתה או בניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפוטה בשנת 2006. שירותים (תיקון התשס"ב) 6. ספריה ציבורית תספק, בתחום השיפוט של כל רשות מקומית הנוגעת בדבר, שירותים כפי שייקבעו בתקנות, לרבות שירותים המאפשרים גישה למאגרי ידע ומידע. תשלומים (תיקון התשס"ב) 7. שירותי ספריה ציבורית יינתנו חינם, אולם ניתן לגבות תשלומים בשל איחור בהחזרת ספרים או בשל אי-החזרתם או בשל השחתתם הכל כפי שקבע השר; כן ניתן לגבות תשלומים בשל שירותים מסויימים שניתנו, כפי שקבע השר, באישור ועדת החינוך והתרבות של הכנסת. מועצה לספריות ציבוריות (תיקון התשס"ב) 8. (א) השר יקים מועצה לספריות ציבוריות והוא ימנה את חבריה מבין אנשי חינוך, ספרנים בכירים ונציגי משרד החינוך והתרבות, משרד הפנים, רשויות מקומיות, ספרנים ומוסדות ציבור הנוגעים בדבר. (ב) השר ייוועץ במועצה בכל ענין הנוגע לחוק זה; המועצה רשאית להעלות לפני השר הצעות משלה. ביצוע ותקנות (תיקון התשס"ב) 9. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי להתקין תקנות בכל הנוגע לביצועו, לרבות - (1) סדרי הפיקוח על ספריות ציבוריות; (2) הכישורים המקצועיים לניהול ספריה ציבורית; (3) דרכי השיתוף של גופים ומוסדות בקיום ספריות ציבוריות; (4) עידוד רכישת ספרים המתפרסמים בישראל; (5) תקנים לענין העסקת כוח אדם ולענין הקמת מבנים וכן מלאי ספרים לכל ספריה ציבורית; תקנות לענין פסקה זו יותקנו בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים, ותיאומים בהן לענין רשות מקומית הנוגעת בדבר - בהתייעצות עם אותה רשות מקומית. החלה 10. חוק זה יוחל בהדרגה, מדי שנה בשנה, על פי צווים שיתן השר, לאחר התייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שהודיע על כך לוועדת החינוך והתרבות של הכנסת, עד שתושלם החלתו על כל הרשויות המקומיות.

	יצחק רבין	אהרון ידלין
	ראש הממשלה	שר החינוך והתרבות
אפרים קציר		
נשיא המדינה		

1. ס"ח 779, התשל"ה (8.8.1975), עמ' 230. תיקונים: ס"ח 1852, התשס"ב (27.6.2002), עמ' 452; ס"ח 1892, התשס"ג (1.6.2003), עמ' 394; ס"ח 2104, התשס"ז (26.7.2007), עמ' 390. הצ"ח - כנסת 155, התשס"ז, עמ' 202.
2. הסמכות הועברה לשר המדע, התרבות והספורט ("פ" 4820, התש"ס, עמ' 1088).
3. תחילתו של הסעיף בנוסח זה - ביום 1.1.2004 או ביום שבו יחל אוצר המדינה להשתתף בעלות השנתית כאמור בסעיף קטן (ב), לפי המוקדם. עד אז, יחול נוסח הקודם של הסעיף: "השר יקבע כל שנה, בהתייעצות עם שר האוצר ושר הפנים ולאחר שמיעת דעתם של הרשויות המקומיות והארגונים הציבוריים הנוגעים בדבר, את שיעור השתתפותו של אוצר המדינה בהקמת ספריות ציבוריות, בתחזוקתן ובניהולן".
4. החל מיום 1.1.08 במקום המילים המוקפות בסוגרים מרובעים יבוא: "בהחזקתן ובניהולן של הספריות הציבוריות בשיעור כולל של 50% מסכום הבסיס". עוד נקבע כי השתתפות אוצר המדינה כאמור בסעיף 5(ב) תהיה בהדרגה כמפורט להלן: בשנת הכספים 2008 - בשיעור של 18% מסכום הבסיס; משנת הכספים 2009 ועד שנת הכספים 2013 - לכל הפחות בשיעורים שווים מדי שנה, באופן שעד שנת הכספים 2013 תושלם מלוא ההשתתפות.
5. בתיקון התשס"ב נקבע כי על אף הוראות סעיף קטן זה, בחמש השנים הראשונות שלאחר 1.1.04 או היום שבו

יחל אוצר המדינה להשתתף בעלות השנתית (לפי המוקדם), תשתתף רשות מקומית בהחזקתה ובניהולה של ספריה ציבורית שבתחום שיפוטה, בסכום שלא יפחת מהגבוה מבין אלה: (1) 50% מסכום העלות השנתית שנקבעה לפי סעיף 5(א); (2) סכום השתתפותה בפועל בהחזקתה ובניהולה של אותה ספריה ציבורית בשנת 2000 כשהוא צמוד למדד; השר, בהסכמת שר האוצר ושר הפנים, יקבע את דרכי הצמדת סכום ההשתתפות. בתיקון התשס"ז נקבע כי החל ביום 1.1.08, במקום המילים "שנקבע לפי סעיף קטן (א)" יבוא: "או בשיעור הסכום הקובע, הגבוה מביניהם".

6. ס"ק 5(ה) ו-5(ו) יחולו החל ביום 1.1.2008.

תקנות הספריות הציבוריות (דרכי פעולתן של ספריות של ארגונים ציבוריים), התשל"ט-1979

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 3(ג) ו-9 לחוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975 (להלן - החוק), ולאחר היוועצות במועצה לספריות ציבוריות, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה, "יחידה מנהלית" - כל ספריה עצמאית או קבוצה של ספריות שיש להם מנהל או מינהל אחד.

דרכי פעולה

2. ספריה של ארגון ציבורי (להלן - הארגון), שהוכרה כספריה ציבורית (להלן - הספריה), תפעל על פי הסכם עם הרשות המקומית שבתחומה היא נמצאת, לפי התנאים כדלקמן:

(א) אם לא קיימת ברשות המקומית ספריה ציבורית:

(1) הרשות המקומית והארגון ימליצו על מינוי הנהלה לספריה של הארגון שבבעלותו נמצאת הספריה וישתתפו במימון החזקתה;

(2) הספריה תפעל כמוסד עצמאי במסגרת תקציב ותקן שיאושרו על ידי הנהלת הארגון;

(3) בכל מקרה שתקים הרשות המקומית ספריה ציבורית תהיה הספריה חייבת לפעול לפי המפורט בתקנת משנה (ב).

(ב) אם קיימת ברשות המקומית ספריה ציבורית תתאגד הספריה של הארגון עם הספריה הציבורית הקיימת ותהווה יחידה מנהלית אחת.

(ג) הספריה תפעל בהתאם לתקנות שיתקין שר החינוך והתרבות, לרבות תקנות לגבי השירותים שספריה זו חייבת לספק, כח אדם, מבנים, אוספים ודרכי הפיקוח על ספריות ציבוריות.

(ד) בכינוי הספריה, בשלטים ובפרסומים יצויין השיתוף בין הגורמים השונים המשתתפים בהחזקת הספריה ובניהולה, בכפוף להתחייבויות הרשות המקומית.

(ה) פעולות משלימות ופעולות הרחבה יבוצעו בתיאום עם מנהל הארגון.

אחריות הרשות המקומית

3. כל האמור בתקנות אלה לא יהיה בהם כדי לגרוע מאחריותה של הרשות המקומית להקים, להחזיק ולנהל ספריה ציבורית בהתאם לחוק.

ט"ו בשבט התשל"ט (12 בפברואר 1979)

.....

שר החינוך והתרבות

---

1. ק"ת 3956, התשל"ט (15.3.1979), עמ' 852.

תקנות הספריות הציבוריות (שעות פתיחה), התשל"ט-1978

בתוקף סמכותי לפי סעיף 9 לחוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975, ולאחר היוועצות במועצה לספריות ציבוריות, אני מתקין תקנות אלה:

שעות פתיחה

1. (א) מספר השעות השבועיות שספריה ציבורית תהיה פתוחה לציבור יהיה לפחות כדלקמן:
 (1) הספריה המרכזית של ספריה ציבורית בערים ובמועצות מקומיות או של ספריה משותפת:

מספר התושבים	מבוגרים ובני נוער	מספר שעות פתיחה בשבוע	ילדים
עד 5,000	20	15	
5,001 עד 20,000	30	20	
20,001 עד 50,000	40	25	
50,001 עד 150,000	50	25	
150,001 ומעלה	60	30	

(2) ספריה מרכזית של ספריה ציבורית במועצות אזוריות, או סניף ראשי של ספריה ציבורית בערים ובמועצות מקומיות או של ספריה משותפת:

מבוגרים ובני נוער	ילדים
40	25

(3) סניף של ספריה ציבורית בערים ובמועצות מקומיות או של ספריה משותפת, המשרת לפחות 1,000 תושבים:

מבוגרים, בני נוער וילדים
15

(4) סניף של ספריה ציבורית במועצה אזורית או של ספריה משותפת, המשרת פחות מ-1,000 תושבים:

מבוגרים, בני נוער וילדים

(ב) הספרייה תהיה פתוחה בשעות קבועות, לרבות שעות אחרי הצהריים והערב.
(ג) ספרייה ניידת תבקר בכל אחת מתחנותיה לפחות אחת לשבוע, בשעות אחרי הצהריים, לפרק זמן של חצי שעה או יותר.

ט' באלול התשל"ח (11 בספטמבר 1978)

.....

שר החינוך והתרבות

1. ק"ת 3900, התשל"ט (19.10.1978), עמ' 45.

תקנות הספריות הציבוריות (תשלומים), התשל"ח-1977

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 7 ו-9 לחוק הספריות הציבוריות, התשל"ה-1975, ולאחר היוועצות במועצה לספריות ציבוריות, אני מתקין תקנות אלה:

תשלומים

1. ניתן לגבות תשלומים -

(1) בשל איחור בהחזרת ספר - ובלבד ששיעור התשלום לא יעלה על כפל המחיר של משלוח תזכורת, לכל שבוע של איחור;

(2) בשל אי-החזרתו של ספר או בשל השחתתו - ובלבד ששיעור התשלום לא יעלה על מחירו הריאלי של הספר, בתוספת חמישים אחוז;

(3) בשל שירותים מיוחדים אלה:

(א) שמירת ספר לקורא לפי בקשתו;

(ב) מתן מסמך שנועד להישאר בידי הקורא, בין שהוא העתקה ממסמך הפתוח לעיון בספרייה הציבורית ובין שאינו העתקה כאמור.

השם

2. לתקנות אלה ייקרא "תקנות הספריות הציבוריות (תשלומים), התשל"ח-1977".

י"ג בכסלו התשל"ח (23 בנובמבר 1977)

.....

שר החינוך והתרבות

1. ק"ת 3794, התשל"ח (20.12.1977), עמ' 445.

תקנון המועצה לספריות ציבוריות, התשל"ו-1976

בהתאם לתקנה 4(ג) לתקנות הספריות הציבוריות (המועצה), התשל"ו-1976 (להלן - התקנות), קובעת המועצה תקנון זה:

הגדרות

1. בתקנון זה -

"המועצה" - כמשמעותה בתקנות;

"יושב ראש" - יושב ראש המועצה, ובהיעדרו ממלא מקומו הקבוע, שהשר מינה אותם מבין חברי המועצה.

התייעצות בכתב

2. (א) על הודעה שמסר היושב ראש לפי תקנה 4(ב) לתקנות רשאי כל אחד מחברי המועצה להעיר הערותיו במכתב אל היושב ראש, ורשאי הוא גם לדרוש כינוס המועצה לשם דיון באותו ענין.
(ב) לא ביקש, תוך עשרה ימים מיום משלוח ההודעה, איש מחברי המועצה לכנס אותה, רואים את ההצעה כאילו נתקבלה בחיוב על דעת רוב חברי המועצה, אולם הערות שנמסרו בכתב לפי סעיף קטן (א) יובאו לידיעת השר.
(ג) דרש חבר המועצה לכנס אותה לדיון בענין שעליו מסר היושב ראש הודעה לפי סעיף קטן (א), יכנס היושב ראש את המועצה.

זימון

3. היושב ראש ישלח באמצעות הדואר הזמנה לשיבת המועצה לפחות עשרה ימים לפני מועד הישיבה, ויפרט בה את השעה, את המקום ואת הענינים העומדים לדיון באותה ישיבה.

מנין חוקי

4. ישיבת המועצה תהיה חוקית אם נתקיימה במועד שנקבע בהזמנה והשתתפו בה לפחות מחצית מספר חבריה; לא הופיעו מחצית חברי המועצה במועד שנקבע, תידחה הישיבה ברבע שעה, והיא תתקיים באותו מקום ותהיה חוקית בכל מספר של משתתפים.

סדרי דיון

5. (א) היושב ראש ינהל את ישיבות המועצה.
(ב) ההצבעה בישיבות המועצה היא אישית; לכל חבר קול אחד, וההכרעה בהצבעה היא ברוב קולות.
(ג) הצעות שהובאו להמלצת המועצה יירשמו בידי מזכיר שמינה היושב ראש; הצעות שנתקבלו, ובצדן דעות המיעוט תובאנה בפני השר ותישלחנה לידיעת כל חברי המועצה לא יאוחר מארבעה-עשר יום לאחר הישיבה.

ועדות משנה

6. (א) המועצה רשאית למנות מבין חבריה ועדות משנה שידונו בנושאים שהמועצה תקבע.
(ב) המועצה תמנה את היושבי ראש לוועדות משנה.
(ג) ועדת משנה תתכנס לפי הזמנת יושב ראש הוועדה ועל זימונה יחולו הוראות סעיף 3, בשינויים המחוייבים.

מוזמנים

7. המועצה וועדותיה רשאיות להזמין לשיבות אנשים שאינם חברי המועצה.

יזמת חברים

8. כל חבר מחברי המועצה רשאי להציע שהמועצה תעלה לפני השר הצעות משלה ורשאי הוא לדרוש שתקדים לכך דיון; דרש שלישי מחברי המועצה לקיים דיון, יזמן היושב ראש את המועצה בהתאם לאמור בסעיף 3 ועל דיון כזה יחולו הוראות הסעיפים 4 עד 7.

שינוי

9. תקנון זה ניתן לשינוי על פי החלטה של המועצה בישיבה שנכחו בה לפחות מחצית מחברי המועצה, ובהתייעצות עם שר החינוך והתרבות.

השם

10. לתקנון זה ייקרא "תקנון המועצה לספריות ציבוריות, התשל"ו-1976".
י"ז באייר התשל"ו (17 במאי 1976)

.....

יושב ראש המועצה